

Samfelagsins grundsúlur og ein bebbaræddur fiskasөлustjóri

Heilt aftur í tey elstu samfelaginu vita vit um — til frumindisku mentanina (Veda mentanin) — hefur menniskjinn skilt millum vinnulív, andslív og rættarlív.

Hóast umsitningin av hesum samfelagsins grundsúlum hefur verið ymisk upp gjøgnum öldirnar, so er tað fyrst nú tey seinastu hálfthundrað árin, at vit í Vesturheiminum av álvara eru um at missa úr eygsjón stóra týðningin av at menna hesar «súlur» í samliðið.

Øll vita sjálvandi at vit hava eitt rættarlív, men floyminum av nýggjum lógum fyri at takka, so er fyri tey flestu hetta rættarlív litið annað enn ein «mátt», sum sigur, at so og so nógv kanst tú loyva sær at «gera» áðrenn tú ert í vanda fyri at fáa bót ella verða settur í geglið.

Andslívið er fyri tey flestu Fróðskaparsetrið, Norðurlandahúsið, kirkjurnar, samkomuhúsin, reyðvin og so okkurt «sum tey hálvøru fjasast við».

Vinnu- og búskaparlívið, harafturimóti vita øll hvat tað er, tí TAD ER ALT!

Búskapurin etur seg eisini skjótari og skjótari og djúpari og djúpari inn í alt og øll og hefur skjótt fult ræði yvir bæði rættarlívi og ands- og mentarlívi. Einans tað sum kann vigast, mástast og roknað út í krónum og oyrum hefur virði fyri teir 10–12 alsmáttugu menn, ið veruliga stýra okkara landi í dag!

Vit eru ikki longur eitt samfelag har 45.000 menniskju liva, men 1.800 tons feroyingar, harav 560 tons eru havnarmenn, 203 tons klaksvíkingar, 28,7 tons hvalbingar osfr.

Umleið 4 tons feroyingar og nøkur hundrað kilo danir arbeiða á Føroya Fiskasölum í dag. Partur stjórans er o.ú. 0,075 tons. Tey umleið 4 Fiskasölutonsini hava eina samlaða longd upp á o.ú. 92 m. Fiskasölumátturin er verri at meta um, men stórt meira enn 10–12 HK er hann neyvur.

Er Fiskasölun leys av allar ábyrgd?

Fjølmiðlarnir kunnu forleija okkum at Fiskasölun (soleiðis má tað skiljast) í samband við sølu av rækjum hefur roynt at «snýtt» EF, og fyri tað fáa vit eina bót upp á kanska upp í 80 mill. kr. ella meira.

Sum útflytari av «ó-lukku-rækjunum» er tað eyðsæð at Fiskasölun hevði ábyrgdina av at ansa eftir og vátta, at einki óregluligt fór fram sambært galdandi lógum og sáttmálum. Tað hava so tey 4 tonsini / 92 metrarir ikki gjørt, og heldur ikki sær tað út til at hjálpa at okkara figgjarmálaráðharri biður EF um fyrigiving.

4 tons / 92 m og 80 mill. kr. í halli svarar til eitt meðalhalla uppá kr. 20.000 pr. kg. ella kr. 870.000 pr. m fólk á Fiskasöluni!

Men hvat sigur ákæruvaldið? Er Fiskasölun veruliga ein so almáttugur stovnur, at hann gongur leysur av allari ábyrgd? Øll eru vit samd í, at tað er heilt bert virði av EF at greipa okkum saman við norðmonnum í laksamálum, og øll kunnu vit halda at tað yvir-tjóðarsjálvsøkni, og tann «omanifrá og niður»-hugburður, ið eyðkennir EF-skristovuveldið meira og meira, er sera ódánligur. Men myggjabitin Føroyar ger einki við filin EF, og minst av øllum í rækjumálum, tí har var tað myggjabitin ið stakk fyrst!

Við hálumum millum beinin til Brussel

Vit hava bert eittans at gera nú, sigur nýklakti fiskasölustjórinn, og tað er at søkja limaskap í EF beinanvegin, annars fer landið í hundarnar, fyri ikki at siga tað, sum verri er.

Tað var nágreiniliga sum at hoyra svávluprædikant, tá hann dómir okkum neyðarsyndarar, ið ikki skilja biblíuna eins og hann, í æviga pínu og tannagrisl, um vit ikki umvenda okkum til hansara tulkning beinanvegin. Ja, sjálvt «prædikantmyndin» var

hin rætta: Penur maður, penan jakka, nýstrokin skjúrta og úrvalt slips (einki gæði meint við hesum) — ella sum onkur skuldi havt sagt í bussinum til Vestmanna: «Tá ein so penur maður í so týðandi starvi sigur, at vit megnu fara í EF beinanvegin, ja, so má tað vera rætt».

Sjálvandi skal Bjarti Mohr hava loyvi at halda hvat hann vil um limaskap í EF fyri at fáa endarnar at mótast í vinnuni og serstakliga hjá Fiskasöluni, nú tað sansar at, men tá hefur hann so sanniliga eisini skyldu at leggja afturat, at tað sjálvandi kundi hugsast, at við øðrum fólki í leiðsluni fyri Fiskasöluna, so hevði framtíðarmyndin kanska verið ein heilt onnur. Rækjugölan í sjálvum sær er tó ikki hansara høvuðpina — hon var ein veruleiki áðrenn hann tók við.

Kreppan í okkara samfelag er fremst av øllum ein hugsjónarkreppa, júst tí okkara vinnulív verður stýrt av nøkrum heilt fáum turgeldum Stóribeiggjum, ið útiþýsa øllum ódávísni hugsandi — t.v.s. øllum hugsjónum, ið ikki falla saman við leingjan av teirra egnu vøxturfarlinum. Stóribeiggjarnir eru tó ikki so býttir, at teir ikki duga at skilja, at skulu teir yvirleva í sínari maktstöðu enn nøkur ár, so má tað verða undir EF-paraplyuni. N evndu farlinur peika eisini allar sum ein beinleiðis inn í Brussel.

Rækjugölan og EF-limaskapur

Fyri stuttum frættist, at samanlagt o.ú. 85–90% av donsku fólkatingslimunum vóru als ikki greiðir yvir, at danatning kom at missa at siga alla sína lóggevandi makt, sama dag sum nýggja «Europaparlamentið» tók við.

Hvussu stendur til við EF-kunnleikanum hjá okkara lögtingslimum? — Hjá t.d. Birgiri og Edmundi? Er tað tilvilddiligt, at hesir báðir júst eru teir, ið rópa harðast «JA» til EF? — Ella spökir

rækjugölan eisini her?

Gamla Sovjet og EF

Dreymur Eystanlandanna: Frælsi og himmiriki á jorð gjøgnum marknaðarbúskap er sum kunnugt vorðin ein marra fyri hesi neyðars lond. Dagliga frætta vit um hungursneyð og meira og minni beinleiðis kríggj millum nýggju lýðveldini og ymskar etniskar minnilutar og eisini teirra millum.

Í EF bólgnað skrivstovuveldið sum ongan tíð áður. — Øðrumegin sum eitt úrslit av «frii kappingini», ið hefur við sær, at øll kríggjast móti øllum, og mugu tí stóðugt fleiri fólk verða sett at ansa eftir at «kríggj» fer «regluliga» fram (karamellur, hýtir, sengur, pylsur, fiskabollar, høsnaungur osfr. — alt skal gerast eins í vavi). Hinumegin mugu eisini stóðugt fleiri fólk setast fyri at styrkja um verjugarðarnar mótvegis hinum partinum av útheiminum — í fyrstu syftu USA, Japan, Canada, Arabarlandini og Australía.

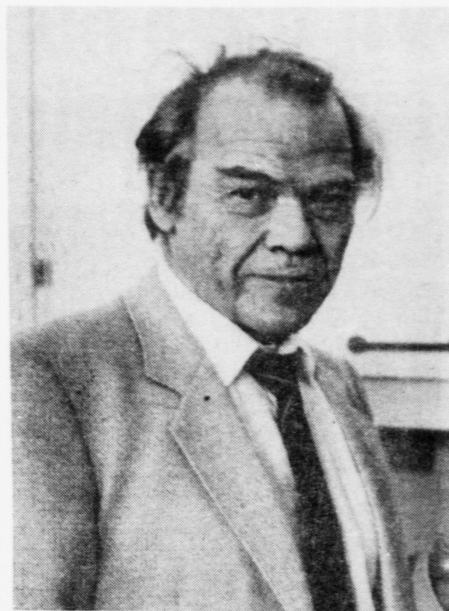
Munurin á frælsishávinum í gamla Sovjet og EF?

Í EF er ráðarumið eitt sindur størri og hefur betri útgerð. Fólk ið hefur yvirhefur eisini fleiri hentleikar, fær betri mat og gongur penari ílati. Men so er eisini alt sagt.

Tað tók 70 ár áðrenn tolna russiska bjørnin reistist og tveitti leinkjurnar. So toln er ikki tann ungdomurin, ið nú veksur upp innan fyri verjugarðarnar í EF.

5 ár? — 7 ár? Longri tíð hevði eg ikki vágað at sagt at EF var liv lagað við tí stýrisskipan, ið ætlandi skal valda í hvussu so er öldina út.

Eins og í gamla Sovjet lita EF-politikararnir at samfelagnum sum er tað ein «mekanisma», ið aktar mekaniskar lögir. Teir hava líka litið sum Birgiri, Edmund og nú Bjarti lært, at ein stýrir ikki samfelagnum við at trýsta á telduknettar, sama hvussu framkomin teldan er. Í Sovjet gekk hetta eina tíð við at skjóta

Tormodur Dahl, verkfrøðingur: Einans tað sum kann vigast, mástast og roknað út í krónum og oyrum hefur virði fyri teir 10–12 alsmáttugu menn, ið veruliga stýra okkara landi í dag

ella fongsla øll tey, ið ikki rinu við Marx-diskilin, men sum tíðin leið fekk teldan virus-sjúkuna «Anti-Marx» og sprongdist. Sama verður náttúruneyðugt at henda við Kohl-telduni í EF, av tí einføldu orsök, at samfelagið ikki er ein mekanisma, men ein livandi skepna (organisma), ið bert kann fylgja livsins lógum.

Samanumtikið

Og her eri eg aftur har eg byrjaði — við samfelagsins grundsúlum: Vinnulívið, mentunarlívið og rættarlívið.

Menna vit ikki hesar súlur í samliðið hvør við aðra, so má tað náttúruneyðugt enda galið. Tí eins og frælsi má valda í andslivnum og javnrættið í rættarlivnum, so má breið samvinna valda í vinnu- og búskaparlivnum og ikki sum nú: eitt kríggj øll imóti øllum.

At hálovaðá fria kappingin skal gera at allir vøpruprisir koma á sína røttu legu, og at vit á tann hátt skulu fáa eitt samfelag í javnvág, er størsta lygn Vesturheimsins nakrantíð. Tveir heimsbardagar í okkara öld tala fyri seg eins og stóðuga prishækkingin tey seinastu háltv hundrað árin. Um møgult enn verri verður støðan, tá vinnu- og búskaparlívið, sum nú etur seg meira og meira inn í ands- og mentunarlívið og rættarlívið, skjótt hefur tamarhald á samfelagnum í síni heild. Tá upplýstist sjálv mentanin innanfrá — vit fáa eitt Europa í kaos.

Óivað eru tað ikki tilikar framtíðarvænir Birgiri,

Edmund og Bjarti hava í-myndað sær við EF-limaskapinum.

EF-Europa er sum kunnugt um at verða útpint fyri alt tilfeingi, og eru tí uppá seg tilfeingisveik lond sum Svøríki og Finnland nógv minni áhugaverd sum nýggir limir enn t.d. Noreg, Grønland, Ísland og Føroyar. Tað skínur skílliga fram av tí búskaparlaga trýstinum, EF leggur á t.d. Noreg, Grønland og okkum og tað skein eisini fram av røðu Kohl's í Norðurlandaráðnum.

Livst so spyrst.

Tormodur Dahl

MOTOROLA
LMR-telefonir

Søla & tænaða

H. J. Michelsen

Handan A. B. í orsnavn
tlf. 144 14 - fax. 180 45